

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – mei 2017

Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand mei 2017.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie;
- ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Beknopte samenvatting

Agenda komende maand van de (Europese) Raad

In de maand juni 2017 is Vlaanderen woordvoerder namens België in volgende vakraden:

Datum	Raadsbijeenkomst
12-13 juni	Raad Landbouw en Visserij (luik visserij)
19 juni	Raad Leefmilieu

Discussies voorbije maand in de (Europese) Raad

1. EU27 keuren Brexit-onderhandelingsmandaat goed

De Raad Algemene Zaken nam in EU27-formaat een besluit aan waarmee de opening van de Brexit-onderhandelingen met het VK werd goedgekeurd en de Commissie formeel als EU-onderhandelaar werd benoemd. De beslissing hiertoe werd vergezeld van onderhandelingsdirectieven. Hiermee kan de 1e fase van de onderhandelingen officieel afgetrapt worden. Deze 1e fase moet zich vooral concentreren op het vrijwaren van de rechten van EU-burgers en hun families in het VK en vice versa, de te hanteren methodologie inzake de financiële afwikkeling van de Brexit, de situatie van Noord-Ierland, alsmede andere zaken waarin het risico van rechtsonzekerheid kan ontstaan. Een akkoord over de toekomstige relatie

tussen de EU en het VK kan juridisch worden gesloten op het moment dat het VK de EU effectief verlaat. Discussies over het algemeen raamwerk van die toekomstige relatie zullen echter in een 2de fase van de huidige Brexit-onderhandelingen opstarten. Van zodra de Europese Raad van mening is dat er voldoende vooruitgang geboekt is in de 1ste fase van de onderhandelingen kunnen de 27 EU-leiders beslissen over te gaan tot de opstart van de 2de fase terwijl tegelijk verder wordt onderhandeld over de thema's die tot de 1ste fase behoren. Hoofdonderhandelaar van de Europese Commissie Barnier geeft aan dat de 2de fase van de onderhandelingen vanaf eind 2017 zou kunnen ingaan. Veel hangt af van de compromisbereidheid aan beide zijden van de onderhandelingstafel

2. Akkoord binnen de Raad voor herziening van de technische maatregelen in de visserij

Via een algemene oriëntatie is de Raad tot een politiek akkoord gekomen over de herziening van de technische maatregelen in de visserij in afwachting van het standpunt van het Europees Parlement. De technische maatregelen maken deel uit van een brede reeks regels die bepalen hoe vissers mogen vissen. Er bestond grote steun bij de lidstaten voor het akkoord, hoewel een aantal lidstaten nog bezorgdheden uitten, onder meer over de pulsvisserij (beroepsvisserij met behulp van korte elektrische pulsen), de socio-economische effecten en tolerantiemarges bij de registratie van vangsten. Wat de pulsvisserij betreft, ging het compromis volgens Denemarken en Frankrijk te ver, terwijl Nederland betreurde dat het oorspronkelijk Commissievoorstel afgezwakt werd. België liet weten een beperkt pilootproject te willen opstarten in de westelijke wateren in samenwerking met de regionale partners.

3. Landbouwministers willen efficiënter omgaan met water

Landbouw gebruikt veel water en moet dus efficiënter omgaan met deze hulpbron. Begin mei publiceerden de diensten voor landbouw en leefmilieu van de Commissie voor het eerst een gezamenlijk document over dit onderwerp. De waterproblematiek manifesteert zich niet op een gelijke manier in de EU. In zuidelijke lidstaten is vooral de droogte en irrigatie een groeiend probleem, terwijl andere lidstaten geconfronteerd worden met waterkwaliteit. De lidstaten zien vooral heil in meer investeringen in onderzoek en innovatie en de overdracht van kennis naar de landbouwers. Lidstaten vonden dat het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in de toekomst rekening moet houden met deze uitdagingen op vlak van klimaat en water. België was van oordeel dat bestaande instrumenten geëvalueerd en aangepast moeten kunnen worden aan lokale noden. België vond ook dat de staatsteunregels gewijzigd moeten worden om te kunnen investeren in preventie- of verzekeringsmaatregelen.

4. Lidstaten stellen zich nog vragen bij uitbreiding Europass

Het huidig Europass instrument is een portfolio voor individuele burgers dat onder meer het Europass CV, het Talenpaspoort en de Mobiliteitspas omvat. Het Europass CV is het meest gekende en gedownloade document (meer dan 65 miljoen). De Commissie wil nu het Europass merk gebruiken om een nieuw online platform te creëren waarbij het bestaande Europass instrument samengebracht en gekoppeld wordt met 6 andere instrumenten, waaronder het Europees Kwalificatieraamwerk, het systeem voor de validatie van informeel leren, en het Euroguidance centrum voor studie- en loopbaanbegeleiding. Ondanks de vele inspanningen van het Maltees voorzitterschap is er geen doorbraak gekomen in de besprekingen in de Raad. Vooral omdat de Commissie het voorstel blijft verdedigen ondanks de fundamentele opmerkingen van een meerderheid van lidstaten (waaronder België). De discussies gaan onder meer nog over het volgende: te brede scope van het voorstel, ondermaatse aandacht voor de eindgebruikers, bouwstenen nog niet stevig genoeg, onduidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden en over de subsidiariteitsbeginsel.

5. Vlaams minister van Jeugd Gatz onderstreept belang van structurele dialoog met jeugd

Op 22 mei 2017 nam Vlaams minister voor Jeugd Sven Gatz deel aan de Raad Jeugdzaken, waar hij het belang van structurele dialoog met jeugd in de verf zette. Hij zei dat we moeten durven kijken wat de waarden van de EU voor jongeren betekenen en hoe we deze samen vorm kunnen geven zodat die waarden

levend en tastbaar blijven voor jongeren. Verder zal er volgens de Vlaamse minister prioritair moeten worden ingezet op meer sociale cohesie in de Europese Unie, de lijm die de samenleving bijeenhoudt. Mobilisatie van sociaal kapitaal met ieders betrokkenheid biedt perspectief op maatschappelijke integratie, ook van de meest kwetsbaren. Hiervoor zijn wel essentiële bouwstenen nodig, zoals een EU waar plaats is voor kritische reflectie, een duurzame EU, de integratie van welzijn en gezondheid in alle beleidsbeslissingen en levenslang leren.

6. Ministers van Sport keuren Europees werkplan sport 2017-2020 goed

Het Europees werkplan sport legt de prioriteiten, de thema's, de werkmethode en de verantwoordelijkheden voor sport in de komende 3,5 jaar vast. Er wordt gestreefd naar zoveel mogelijk congruentie met de inhoudelijke prioriteiten van de komende EU-voorzitterschappen. Denemarken maakte een statement over het ontbreken van een concrete actie met betrekking tot de strijd tegen wedstrijdvervalsing en benadrukte de noodzaak tot snelle ratificering van de Europese conventie tegen wedstrijdvervalsing in de sport. Verder bevestigden de ministers de rol van sport als platform voor sociale inclusie door vrijwilligerswerk en de rol die sportmedia kunnen spelen om de sociale inclusie te versterken. Onder meer door een actieve houding van de sportsector zelf richting de media, maar ook door het aanbieden van opleidingen voor journalisten kan bewustzijn gecreëerd worden bij de sportmedia en meer aandacht gaan naar de sociale aspecten van sport.

7. Raad buigt zich over herziening richtlijn audiovisuele mediadiensten

De Raad kwam tot een algemene oriëntatie over de herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten. Het akkoord kwam er op basis van de volgende elementen: (1) het toepassingsgebied van de richtlijn wordt verruimd zodat ook bepaalde sociale mediadiensten er onder vallen; (2) de regels inzake jurisdictie worden gestroomlijnd en de samenwerkingsprocedures tussen regulatoren versterkt om problemen op te lossen met grensoverschrijdende diensten en (3) Europese producties worden bevorderd, onder meer door aanbieders van diensten op aanvraag te verplichten minimum 30% Europese producties in hun catalogus aan te bieden. Daarnaast worden de regels inzake audiovisuele commerciële communicatie versoepeld. Vlaanderen kan het bereikte compromis steunen, vooral met betrekking tot het ruimere toepassingsgebied, de onafhankelijkheid van regulatoren, de betere toegankelijkheid voor personen met een beperking, de betere bescherming van minderjarigen en de noodzaak van mediageletterdheid.

8. België boekt vooruitgang op 65% van de aanbevelingen van de Commissie

Voor België identificeerde de Europese Commissie geen macro-economische onevenwichtigheden die een diepgaande evaluatie in het kader van het Europees semester zouden rechtvaardigen. Volgens het landenverslag van de Commissie kampt België wel met uitdagingen op vlak van onder andere het pensioensysteem en de lange-termijn gezondheidszorg, de complexiteit van het belastingsysteem, de inflatieontwikkelingen, de beperkte concurrentie in bepaalde delen van de dienstensector en de werking van de arbeidsmarkt. Wat de implementatie van de landenspecifieke aanbevelingen betreft, werd er vastgesteld dat België voor 65% van de aan haar gerichte aanbevelingen enige vooruitgang geboekt heeft. België boekte substantiële vooruitgang met de hervorming van het loonvormingsstelsel. België boekte enige vooruitgang met de hervorming van het belastingsysteem, het verzekeren van de effectiviteit van activeringsmaatregelen en op vlak van het wegwerken van barrières inzake investeringen. Beperkte vooruitgang werd geboekt op vlak van het verhogen van de innovatiecapaciteit en de concurrentie in de markt voor professionele diensten en in de detailhandel.

9. Lidstaten bereiken globaal akkoord over verbetering notificatieprocedure dienstenrichtlijn

De dienstenrichtlijn verbiedt lidstaten om het vrij verkeer van diensten en vestiging te verhinderen, mits uitzonderingen gebaseerd op openbare veiligheid, openbare orde, volksgezondheid etc. Een deel van de maatregelen die lidstaten op basis van de uitzonderingsgronden invoeren, moet worden aangemeld bij de

Commissie. De huidige notificatieprocedure werkt echter niet naar behoren, volgens de Commissie. Voortaan zullen notificaties ex-ante moeten gebeuren (dus ontwerpmaatregelen) en de reikwijdte van de notificatieverplichting werd uitgebreid. Wanneer het voorstel wordt aangenomen, zal ook Vlaanderen ontwerpmaatregelen moeten aanmelden die het vrij verkeer van diensten of vestiging aan banden legt. Dit geldt niet enkel voor de Vlaamse Regering, maar ook voor andere overheidsniveaus die reglementeren, zoals steden en gemeenten. Vlaanderen heeft het voorstel van de Commissie van bij aanvang kritisch bekeken. Een aantal Vlaamse standpunten werden verwerkt in het compromis van de Raad. Het gevonden compromis op niveau van de lidstaten bevat een uitbreiding van de reikwijdte van de notificatieverplichting. Hoewel Vlaanderen het liever anders had gezien, schaart het zich loyaal achter het gevonden compromis.

Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

10. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 mei 2017 werd 1 voorstel van richtlijn aangenomen. Zie bijlage II.

Dit voorstel van richtlijn behandelt volgend onderwerp:

- indicatieve lijst van elementen bij de voorbereiding van mariene strategieën

11. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 en 31 mei 2017 werden 5 aangenomen richtlijn gepubliceerd. Zie bijlage II.

Deze aangenomen richtlijnen behandelen volgend onderwerpen:

- wijziging, met het oog op de vaststelling van specifieke grenswaarden voor chemische stoffen die worden gebruikt in speelgoed, van aanhangsel C van bijlage II bij Richtlijn 2009/48/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de veiligheid van speelgoed, wat bisfenol A betreft
- controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens;
- de indicatieve lijst van elementen bij de voorbereiding van mariene strategieën;
- het bevorderen van de langetermijnbetrokkenheid van aandeelhouders;
- wijziging, met het oog op aanpassing aan de vooruitgang van de techniek, van bijlage II bij Richtlijn 2009/48/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de veiligheid van speelgoed, wat fenol betreft

12. Stand van zaken omzettingdossiers

In bijlage II vindt u een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen een adviserende rol. Aangezien dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingdossiers).

Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingsprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van juni 2017¹

Het Vlaams scorebord van juni 2017 omvat 16 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 11 heeft omgezet.

B. Vlaams scorebord van december 2017²

Het Vlaams scorebord van december 2017 omvat 5 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 1 heeft omgezet.

C. Vlaams scorebord van juni 2018³

Het Vlaams scorebord van juni 2018 omvat 3 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

Overige Vlaamse omzettingsdossiers

Er zijn momenteel 3 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet.

13. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid dient in mei 2017 nog maatregelen te nemen in 7 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

4 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in mei 2017 betrokken in 6 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (=de *afgeronde* inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie⁴. Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

¹ Het Vlaams scorebord van juni 2017 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2017.

² Het Vlaams scorebord van december 2017 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 11 december 2017.

³ Het Vlaams scorebord van juni 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2018.

⁴ Deze inbreukdossiers waarin Vlaanderen betrokken was, zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat ofwel andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

3 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	31.05 2016	30.06 2016	31.08 2016	30.09 2016	31.10 2016	30.11 2016	31.12 2016	31.01. 2017	28.02. 017	31.03 2017	30.04 2017	31.05 2017
Ingebrekestellingen	4	4	6	5	4	5	3	4	5	5	6	4
Met redenen omklede adviezen	6	5	4	5	5	5	4	3	3	3	3	2
Dagvaardingen	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreuk-dossiers	12	11	12	12	11	12	9	8	9	9	10	7

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering,

Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed